

† VENIAMIN
prin harul lui Dumnezeu
Episcopul Basarabiei de Sud

Preacuviosului cin monahal, preacucernicului cler și
preaiubiților credincioși din cuprinsul
Episcopiei Basarabiei de Sud

*HAR, PACE ȘI BUCURIE DE LA DOMNUL NOSTRU IISUS HRISTOS,
IAR DE LA NOI ARHIEREȘTI BINECUVÂNTĂRI!*

*„Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul,
să ne bucurăm și să ne veselim întru ea”.*

(stihul al 4-lea din slujba Învierii)

Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
iubiți credincioși și credincioase,
Hristos a înviat!

În fiecare an trăim cu bucurie sfântă în noaptea de Paști sau a Învierii Domnului *biruința asupra morții și a păcatului, sfărâmarea iadului și începutul altei vieți, veșnice* (Cântarea a 7a din Canonul Învierii), prin Învierea lui Hristos. De aceea, această sărbătoare este numită în Ortodoxie *Sărbătoare a sărbătorilor și Praznic al praznicelor* (Cântarea a 8-a), întrucât în ea se împlinesc actele mântuirii neamului omenesc adusă de Cuvântul lui Dumnezeu, care S-a întrupat din Fecioara Maria, a primit a fi botezat de către Ioan în Iordan, a suferit ocară oamenilor și condamnarea la moarte pe Cruce, însă a Înviat din morți și S-a înălțat la Ceruri ridicând umanitatea noastră și așezându-o de dreapta Tatălui.

Învierea lui Hristos **reprezintă arvuna îndumnezeirii** și ne arată că Dumnezeu L-a creat pe om pentru viața veșnică și pentru a fi în comuniune cu El și cu semenii lui, depășind limitele înguste ale umanismului rațional, care reduce existența umană doar la viața biologică, la lumea aceasta, fără a da curs vocației de îndumnezeire sau de sfințire a umanului. Privind din această perspectivă înțelegem că umanitatea răstignită și înviată a lui Hristos dă forță și viață oricărui demers pentru sfințenie, dă sens ostnelilor postului și rugăciunilor care se fac atât pentru cei vii, cât și pentru cei adormiți, întrucât **Învierea lui Hristos este omorâre a morții și început al vieții veșnice** (Evrei 2,14-15, I Corinteni 15,12,26), El este *începătură a învierii celor adormiți* (I Corinteni 15,20), pentru că, *după cum toți oamenii mor în Adam, așa vor învia toți în Hristos* (Romani 14,9, Efeseni 4,8-10, Filipeni 2, 7-1).

Învierea lui Hristos nu reprezintă menținerea artificială în viață a unui cadavru sau reanimarea lui, *ci biruința asupra morții și a stricăciunii, reprezintă golirea iadului și aducerea la viață a dreptilor, împlinirea prorociilor și descoperirea deplină a*

*Evangeliei, așa cum auzim și în troparul sărbătorii: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le. Învierea lui Hristos reprezintă umanismul maximal al Bisericii, care depășește orice umanism care nu are nimic de spus în fața fatalității morții, precum și orice program care se termină în fața mormântului. Noi credem și spunem în Simbolul de credință că **asteptăm învierea morților și viața veacului ce va să fie.***

Credința în Învierea lui Hristos este esența credinței apostolice, care s-a transmis până în zilele noastre. Această credință are la bază mărturia îngerului și a femeilor mironosițe, încredințarea apostolilor (Ioan 20; Matei 28), a lui Toma, dar și a Sfântului Apostol Pavel care, dorind să încurajeze și să confirme Învierea lui Hristos pentru comunitatea creștinilor din Corint, scria: *Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este propovăduirea noastră și zadarnică este credința voastră* (I Corinteni 15,14). Atât de puternică a fost încredințarea aceasta, încât vestea data de înger femeilor mironosițe (Matei 28, 5-7), că *Hristos a înviat*, a ajuns să depășească timpul și spațiul, ea devenind o formă de salut în perioada pascală și o formă de mărturisire în comunitățile noastre a credinței în Învierea lui Hristos. Prin acest salut alegem să mărturisim călătoria noastră spre Înviere, dar și bucuria pe care o aduce în lume Domnul Hristos care, prin Învierea Sa, *risipește pe vrășmașii Lui și îi topește ca ceara de la fața focului, îi împrăștie ca fumul, aducând bucurie dreptilor* (Psalmul 67,1-3), așa după cum rostim și în stihurile pe care le rostește preotul atunci când face cădirea în noaptea de Paști, încheind astfel: ***Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea*** (Psalmi 117,24).

Iubiți frați și surori în Domnul,

Învierea lui Hristos este **început al judecării istoriei**, dar și anticipare a viitorului, pentru că Hristos înviat trăiește o viață umană veșnică, chemând omul la asemănarea cu El, la viața veșnică și la împlinirea umanului sau la sfințirea omului, după cum spunea Nichifor Crainic. Din păcate, lumea în care trăim l-a exclus pe Dumnezeu din ea și se trufește cu abilitățile și puterea ei de control asupra omului și a universului, uitând că Hristos a ieșit biruitor din mormânt, iar puterea ei este trecătoare, fiind neputincioasă în fața provocărilor pandemiei prin care trecem, dar și a conflictelor existente la nivel mondial.

Reflectând la realitățile în care trăim, la limitele umanismului secular, la bulversarea valorilor din lume, la incertitudinea zilei de mâine și la suferința omului fără credință și fără Dumnezeu, înțelegem chemarea pe care ne-o face *Hristos de a trăi veșnic și a ne odihni în El* (Matei 11,28), de a lucra cât este ziua (Ioan 9,4) și de a umbla în lumină, ca fii ai luminii (Ioan 3,19-20, Efeseni 5,9). Totodată, înțelegem bucuria pe care Biserica o trăiește în această zi luminoasă cântând: *Ziua Învierii să ne luminăm popoare că din moarte la viață Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi* (cântarea 1 din Canonul Învierii). Prin această cântare primim îndemnul de a ne lumina, de a ne face părtași luminii, dar și chemarea tuturor popoarelor de a se bucura de Învierea lui Hristos. *El ne-a trecut prin moartea Lui din moarte la viață*, redându-ne libertatea și demnitatea de fii și *chemându-ne la viață veșnică*. Îndemnul de a ne bucura de acest praznic l-am ascultat și din *Cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur*, care pe toți ne cheamă

să ne veselim, îndemnându-ne să gustăm din ospățul credinței și să ne împărtășim de bogăția bunătății Lui.

Pentru a ne împărtăși plenar de Hristos trebuie să ne curățim simțurile și să vedem pe Hristos strălucind (Cântarea 1). Biserica ne-a pregătit pentru acest eveniment pe întreaga durată a Postului Mare, chemându-ne ca, prin osteneli, privegheri și rugăciune, prin mărturisirea păcatelor în fața duhovnicului și prin apropierea de Sfântul Potir, să ne sfîntim viața și să umblăm în lumină, *să lepădăm orice povară și păcatul și să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înaintea, cu ochii ațintiți asupra lui Iisus, începătorul și plinitorul credinței, Care, pentru bucuria pusă înaintea-I, a suferit crucea, n-a ținut seama de ocara ei și a șezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu* (Evrei 12,1-2). Acesta ne eliberează de robia păcatului și a morții și ne face să trăim bucuria Praznicului Învierii, dar să și pregustăm din bucuria pregătită pentru Învierea cea de obște celor care fac binele, despre care vorbește Sfântul Evanghelist Ioan (5,28-29), spunând *că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși afară din ele. Cei ce au făcut binele vor învia pentru viață, iar cei ce au făcut răul vor învia pentru judecată.*

Pentru a fi cu Hristos în veci și a fi în lumina Lui, trebuie să ne curățim simțurile și să privim spre El ca spre neapropiata lumină a Învierii noastre, cerându-I să ne împărtășim din El, mai cu adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăției Sale, așa cum spune cântarea Canonului Învierii. El ne trece de la moarte la viață, de la stricăciune la nestricăciune, de la viața pământească la viața cerească și face ca viața să iasă din *Mormântul Său, care devine izvorul învierii noastre.* Această trecere și schimbare a noastră se face prin Biserică, icoana și arvuna Împărăției Cerurilor, care este împodobită în noaptea de Paști ca o mireasă și asemănată cu Noul Ierusalim, despre care vorbește și cântarea *Înnoiește-te, înnoiește-te Noule Ierusalime* (Apocalipsă 21). Ea este anticamera Împărăției Cerurilor, după cum o numea Sfântul Nicolae Cabasila, și ne împărtășește prin Sfintele Taine cu Hristos. Astfel, putem spune că în noaptea Sfintelor Paști Biserica trăiește cel mai intens taina identității și chemării sale de poartă a Împărăției Cerurilor în lume și de trecere a noastră *din moarte la viață și de pe pământ la cer, știind că Oricine trăiește și crede în Mine, zice Domnul, nu va muri în veac* (Ioan 11,25-26).

Sărbătoarea Sfintelor Paști ne îndeamnă să ne luminăm viața prin iertare și iubire, prin depășirea micimii de suflet și acceptarea neputințelor omenești, prin mărinimie și frățietate, îndreptându-ne viața spre Înviere și viața veșnică, după cum spune și Cântarea 1 din Canonul Învierii: Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem fraților și celor care ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Așadar, viața noastră trebuie să fie o permanentă zi de Înviere, de bucurie și de pregătire pentru Învierea cea de obște și viața veșnică. Această stare este exprimată în cultul ortodox și prin participarea credincioșilor în fiecare duminică la slujbele Bisericii, dar și prin lucrarea Duhului Sfânt, care continuă lucrarea lui Hristos în lume și face ca El să ne cuprindă pe toți și să fie cu noi până la sfârșitul veacurilor (Matei 28,20). Starea aceasta mai este exprimată, în noaptea de Paști, și prin purtarea lumânărilor aprinse din candela de pe Sfântul Mormânt care, de câțiva ani, este adusă

și în țara noastră, și care ne cheamă să fim *lumină lumii*, să ne împărtășim de lumina Lui, mai ales *Acum când toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele dedesubt. Să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos*. Să nu rămânem în întuneric noi cei care am primit lumina Botezului și nici să fim doar purtători de lumină, ci să ne luminăm cu lumină din lumina lui Hristos, *Cel care Se îmbracă cu lumina ca și cu o haină*. Ea este exprimată de pregătirea specială pentru Sfintele Paști, de înnoirea noastră duhovnicească, dar și de hainele luminoase de sărbătoare pe care le purtăm în aceste zile, arătând dorința de schimbare și transformare, de sfântire, demnitate și responsabilitate, de curaj și speranță aduse de Hristos în societatea în care trăim.

Dreptmăritori creștini !

În atmosfera luminoasă a sărbătorii Învierii Domnului din acest an ne rugăm lui Dumnezeu să ne dea înțelepciune pentru a depăși toate încercările vieții, să ne elibereze de frica de moarte răspândită atât de mult în ultimul an în societate prin boala provocată de pandemia Covid19, dar, mai ales, de boala păcatului care îl îndepărtează pe om de Dumnezeu și îi provoacă înstrăinarea, suferința, necredința, individualismul și autoizolarea, chiar și când aceasta nu este impusă. Distanțarea fizică și autoizolarea apar ca și consecințe a modului nostru de viață și adesea sunt cauza multor suferințe psihice și fizice. De aceea, cu credință și speranță să depășim confuzia și rutina de fiecare zi și să ne adunăm aici, în Biserica lui Dumnezeu, pentru a ne bucura duhovnicește și a împărtăși bucuria cu semenii din comunitatea noastră, *știind că unde sunt adunați doi sau trei în numele Lui acolo, zice Domnul, sunt și Eu în mijlocul lor* (Matei 18,20).

Având această încredințare și noi vă îndemnăm să trăiți bucuria acestei sărbători cu Hristos, acolo unde sunteți, și să-L rugați pe Biruitorul morții să aducă lumină și speranță în lumea noastră, în casele și în sufletele obosite de lipsa iubirii și comuniunii, de restricții și privațiuni decretate în numele binelui și a vieții, de impunerea unor măsuri sau soluții pentru ieșirea din pandemie. Acestea sunt efectele îndepărtării omului de Dumnezeu și a trăirii în autosuficiența lui, a încrederii prea mari în sine și știință și a negării lucrării lui Dumnezeu în lumea creată de El.

Anul acesta am fost martori ai multor evenimente care au agitat societatea și au creat confuzie, fapt pentru care trebuie să înmulțim rugăciunea smerită însoțită de dragostea sinceră față de Dumnezeu și față de aproapele. De aceea, să folosim perioada de încercări și restricții pentru a înmulți fapta bună și a arăta generozitate față de cei aflați în suferință, de cei bolnavi și în vârstă, de cei care sunt departe de familie și de cei apropiați lor. Să urmăm exemplul Samarineanului milostiv și să-i cercetăm pe cei care au nevoie de noi, să fim solidari cu cei care, prin acțiuni concrete, promovează viața și demnitatea umană, ducând bucuria în casele și viețile celor suferinzi. În acest sens, apreciem eforturile autorităților centrale și locale, medici, polițiști, preoți și credincioși care și-au arătat curajul și au făcut eforturi considerabile pentru a preveni îmbolnăvirea și extinderea acestui virus, îndemându-i pe toți să privească spre Cel care și-a dat viața pentru mântuirea noastră și a adus bucurie lumii.

Ne bucurăm că și anul acesta preoții și credincioșii s-au implicat în acțiunile filantropice, fiind aproape de cei suferinzi, iar la Sfintele Sărbători au bucurat familiile nevoiașe și bătrânii cu daruri de alimente și alte produse pentru ca cei aflați în izolare, cei bolnavi și singuri să simtă bucuria Sărbătorii Învierii Domnului. Vă îndemnăm să continuăm lucrarea noastră și să ne facem *mâini ale lui Hristos* prin care El cercetează și aduce bucurie celor aflați în nevoi.

Să folosim perioada sărbătorii Învierii Domnului pentru a întări comuniunea de iubire între noi, între părinți și copii, între soți și rude, între vecini și prieteni, între cei vii și cei adormiți pentru a împlini Legea lui Hristos și a face ca în anul 2021, proclamat în Patriarhia Română ca ***An al pastorației românilor din afara României și An comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor***, credința să fie însoțită de fapte, iar bucuria deplină, aducătoare de har și lumină, dătătoare de speranță și curaj celor care cred și se închină lui Hristos cel Înviat. Să nu-i uităm nici pe cei adormiți, ci să-i pomenim în rugăciunile noastre, să aprindem lumânări și candelă, să facem milostenie pentru sufletele lor, să avem grijă de cimitire și de locurile de îngropare, pentru că ele sunt spații de trecere a omului de la pământ la cer și de așteptare a dreptei judecăți, locuri în care-și dorm somnul de veci străbunii, eroii, părinții și prietenii, cei care ne-au fost cândva rugători și îndrumători. Să ne îngrijim de cimitire nu doar în perioada aceasta pascală cum este obiceiul în Basarabia, ci pe tot parcursul anului, să facem ca aceste spații să reflecte iubirea și respectul nostru față de cei adormiți, lucrând cu încredere și nădejde că la învierea cea de obște ne vom bucura împreună în Împărăția lui Dumnezeu. Acolo unde nu mai există urmași sau rude, să ne îngrijim și de mormintele uitate sau părăsite, această este iubire creștină care naște bucurie, să faci binele fără ca să aștepti de la oameni răsplată, ci să-ți îplinești datoria ca bun creștin.

Dorim ca Sărbătoarea Învierii Domnului să vă aducă tuturor pace și bucurie, sănătate și mântuire, adresându-vă salutul pascal *Hristos a înviat!*

Al vostru către Hristos-Domnul pururea rugător și de tot binele voitor, cu părintești binecuvântări,

Episcopul Basarabiei de Sud